

Hållbarhetsnämnd

Sammanträdesdatum
2023-12-05

Plats och tid	Tjädern, Regionkontoret kl. 10:00-14:25
Beslutande ledamöter	Alexander Hägg (M) (ordförande) Lars Öberg (S) (2:e vice ordförande) Fredric Bergstedt (S) Mats Olsson (SD) Pia Jansson (M) Per Stener Bång (M) Petra Modée (V) Bernt Larsson (SVG) Mohamed-Ali Nefzi (S) ersätter Iréne Jonsson (S) Katarina Hedberg (S) ersätter Jasmine Larsson (S) Birgitta Brannestål (SD) ersätter Thomas Norrman (SD) Lena Schenström (C) ersätter Carina Ohlson (C) Bertil Eriksson (KD) ersätter Peter Åkerström (KD) (vice ordförande)
Ej tjänstgörande ersättare	Benny Frödin (SD) Fredrik Johansson (SD) Håkan Rönström (M) Magnus Isomäki (M) Örjan Larsson (M) Lars-Göran Langeborg (V)
Övriga närvarande	Kajsa Jansson Gladh (Nämndsekreterare)
Utses att justera	Fredric Bergstedt (S)
Justeringens plats och tid	

Underskrifter	Sekreterare
	Kajsa Jansson Gladh
	Ordförande
	Alexander Hägg (M)
	Justerande
	Fredric Bergstedt (S)

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Hållbarhetsnämnd
Sammanträdesdatum	2023-12-05
Datum för anslags uppsättande	Datum för anslags nedtagande
Förvaringsplats för protokollet	Regionens diarium
Underskrift Kajsa Jansson Gladh

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Protokollet omfattar §113

ÄRENDELISTA

§113 OJP - Åtgärder för en ekonomi i balans - Hållbarhetsnämnden

§113

OJP - Åtgärder för en ekonomi i balans - Hållbarhetsnämnden (RS 2023/2549)**Beslut**

Hållbarhetsnämnden beslutar föreslå Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Genomföra trafikreduceringar, minskad nettokostnad cirka 1,8 mnkr för år 2024 (helår cirka 2,8 mnkr). Beräknas kunna verkställas 17 juni 2024
2. Genomföra prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändring enligt nedan. Förväntad intäktsökning cirka 4 mnkr för år 2024 (helår cirka 5,7 mnkr). Verkställs 5 februari 2024:
 - a. Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 31 kr till 32 kr, övriga enkel- och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell
 - b. Ta bort tilläggsbiljett

Hållbarhetsnämnden beslutar för egen del besluta följande:

3. Övergå till fossilfri drivmotorström för X-tågen, minskad kostnad per helår 2024 cirka 0,7 mnkr.
4. Genomföra drivmedelsbyte från biodiesel (HVO) till reduktionspliktig diesel för busstrafik i Hälsingland där detta går att genomföra. Drivmedelsbytet verkställs när det är praktiskt genomförbart för trafikföretagen och gäller till och med 15 juni 2025. Beräknad kostnadsminskning cirka 7-12 mnkr för år 2024. Beräknad kostnadsminskning cirka 4,5-8 mnkr för perioden 1 januari – 15 juni 2025. Hållbarhetsnämnden ger förvaltningen mandat att återgå till biodiesel (HVO) om drivmedelspriserna förändras på ett sådant sätt att det finns ekonomiska förutsättningar till detta.
5. Ge förvaltningen i uppdrag att för busstrafiken i Gästrikland övergå till fossilfri el för laddning av elfordon förutsatt att detta är (i) upphandlingsjuridiskt genomförbart utifrån ingånget avtal och (ii) genomförbart för trafikföretaget.
6. Paragraferna förklaras omedelbart justerade.

Reservationer

Lars Öberg (S), Ali Nefzi (S), Fredric Bergstedt (S), Katarina Hedberg (S), Petra Modée (V) och Lena Schenström (C) reserverar sig till fördel för egna yrkanden. Socialdemokraterna och Centerpartiet inkommer med följande skriftliga reservation:

Vi reserverar oss mot de beslutade åtgärderna för ekonomi i balans, vår reservation tar sin grund i att majoriteten än en gång väljer centralisering före trafik utanför tätorterna. Än en gång väljer man Gävle före resten av länet, allt till Gävle eller A T G. Man väljer att skära ned i trafiken i Hälsingland och Västra Gästrikland men i Gävle räddar man på den enda platsen i länet ett fysiskt biljettkontor vars drift i sig kostar nästan motsvarande vad

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Hållbarhetsnämnd

 Sammanträdesdatum
2023-12-05

effektiviseringseffekterna under 2023. Vi vänder oss starkt emot att medborgarna får svårare att ta till sig kultur utbud över kommungränserna samt att möjligheten till arbetspendling försämras av majoritetens beslut.

Dessutom anser vi Socialdemokrater att frångå målen gällande fossilfria bränslen är fel, att 2023 bidra till att öka utsläppen går emot internationella mål och vår grundsyn i klimatarbetet.

Petra Modée (V) inkommer med följande skriftliga reservation:

Den fortsatta återgången till diesel står i direkt motsättning till region Gävleborgs miljöprogram och miljöpolicy. De föreslagna prisjusteringarna riskerar att minska antalet resor vilket gör att vi betvivlar att den åtgärden leder till förväntad ekonomisk effekt. Eftersom Vänsterpartiet anser att det är viktigt att så många invånare som möjligt väljer kollektivtrafiken är det olyckligt att de föreslagna trafikreduceringarna minskar möjligheten för invånarna i länet att använda kollektivtrafiken.

Vi avslår därför det liggande förslaget om en ekonomi i balans.

Sammanfattning

X-trafik har fått i uppdrag att genomföra besparings- samt intäktsökande åtgärder.

I syfte att minska kostnaderna samt öka intäkterna och få en budget i balans föreslås att trafikreduceringar, drivmedelsförändringar samt prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter och biljettutbudsförändring genomförs. De ekonomiska effekterna sammanfattas enligt nedan (under år 2024 erhålls inte en helårseffekt därav redovisas även helårseffekten år 2025).

2024	2025	(mnkr)	(mnkr)
Trafikreduceringar (minskad nettokostnad)		ca +1,8	ca +2,8 ¹
Prisjustering samt borttag av tilläggsbiljett (ökade intäkter)		ca +4	ca +5,7 ¹
Övergång till fossilfri drivmotorström X-tåg (minskad kostnad)		ca +0,7	ca +0,7 ¹
Drivmedelsbyte busstrafik Hälsingland (minskad kostnad)		ca +7-12	ca + 4,5-8 ²
Summa (cirka)		+13,5-18,5	+13,7-17,2

¹ Avser helår

² Avser endast perioden 1 januari 2025 – 15 juni 2025

Hållbarhetsnämnd

Sammanträdesdatum
2023-12-05

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Genomföra trafikreduceringar, minskad nettokostnad cirka 1,8 mnkr för år 2024 (helår cirka 2,8 mnkr). Beräknas kunna verkställas 17 juni 2024
2. Genomföra prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändring enligt nedan. Förväntad intäktsökning cirka 4 mnkr för år 2024 (helår cirka 5,7 mnkr). Verkställs 5 februari 2024:
 - a. Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 31 kr till 32 kr, övriga enkel- och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell
 - b. Ta bort tilläggsbiljett

Hållbarhetsnämnden föreslås för egen del besluta följande:

3. Övergå till fossilfri drivmotorström för X-tågen, minskad kostnad per helår 2024 cirka 0,7 mnkr.
4. Genomföra drivmedelsbyte från biodiesel (HVO) till reduktionspliktig diesel för busstrafik i Hälsingland där detta går att genomföra. Drivmedelsbytet verkställs när det är praktiskt genomförbart för trafikföretagen och gäller till och med 15 juni 2025. Beräknad kostnadsminskning cirka 7-12 mnkr för år 2024. Beräknad kostnadsminskning cirka 4,5-8 mnkr för perioden 1 januari – 15 juni 2025. Hållbarhetsnämnden ger förvaltningen mandat att återgå till biodiesel (HVO) om drivmedelspriserna förändras på ett sådant sätt att det finns ekonomiska förutsättningar till detta.
5. Ge förvaltningen i uppdrag att för busstrafiken i Gästrikland övergå till fossilfri el för laddning av elfordon förutsatt att detta är (i) upphandlingsjuridiskt genomförbart utifrån ingånget avtal och (ii) genomförbart för trafikföretaget.
6. Paragraferna förklaras omedelbart justerade.

Yrkanden

Lars Öberg (S) yrkar avslag på första beslutspunkten:

1. Genomföra trafikreduceringar, minskad nettokostnad cirka 1,8 mnkr för år 2024 (helår cirka 2,8 mnkr). Beräknas kunna verkställas 17 juni 2024.

Petra Modée (V) yrkar avslag på hela ärendet.

Lena Schenström (C) yrkar bifall till Lars Öbergs (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer proposition på bifall eller avslag till första beslutspunkten och finner att hållbarhetsnämnden beslutar bifalla densamma.

Votering

Votering begärs och ska verkställas.

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Hållbarhetsnämnden godkänner följande propositionsordning:

JA - bifall

NEJ - avslag

Omröstningen utfaller på så vis att 7 ledamöter röstar JA och 6 röstar NEJ (se omröstningslista §113).

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer proposition på bifall eller avslag på den andra beslutspunkten och finner att hållbarhetsnämnden beslutar bifalla densamma.

2. Genomföra prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändring enligt nedan. Förväntad intäktsökning cirka 4 mnkr för år 2024 (helår cirka 5,7 mnkr). Verkställs 5 februari 2024: a. Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 31 kr till 32 kr, övriga enkel och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell b. Ta bort tilläggsbiljett.

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer proposition på bifall eller avslag på den tredje beslutspunkten och finner att hållbarhetsnämnden beslutar bifalla densamma.

3. Övergå till fossilfri drivmotorström för X-tågen, minskad kostnad per helår 2024 cirka 0,7 mnkr.

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer proposition på bifall eller avslag på den fjärde beslutspunkten och finner att hållbarhetsnämnden beslutar bifalla densamma.

4. Genomföra drivmedelsbyte från biodiesel (HVO) till reduktionspliktig diesel för busstrafik i Hälsingland där detta går att genomföra. Drivmedelsbytet verkställs när det är praktiskt genomförbart för trafikföretagen och gäller till och med 15 juni 2025. Beräknad kostnadsminskning cirka 7-12 mnkr för år 2024. Beräknad kostnadsminskning cirka 4,5-8 mnkr för perioden 1 januari – 15 juni 2025. Hållbarhetsnämnden ger förvaltningen mandat att återgå till biodiesel (HVO) om drivmedelspriserna förändras på ett sådant sätt att det finns ekonomiska förutsättningar till detta.

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer proposition på bifall eller avslag på den femte beslutspunkten och finner att hållbarhetsnämnden beslutar bifalla densamma.

5. Ge förvaltningen i uppdrag att för busstrafiken i Gästrikland övergå till fossilfri el för laddning av elfordon förutsatt att detta är (i) upphandlingsjuridiskt genomförbart utifrån ingånget avtal och (ii) genomförbart för trafikföretaget.

Hållbarhetsnämnd

Sammanträdesdatum
2023-12-05**Propositionsordning**

Ordförande (M) ställer proposition på bifall eller avslag på den sjätte beslutspunkten och finner att hållbarhetsnämnden beslutar bifalla densamma.

6. Paragraferna förklaras omedelbart justerade.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Åtgärder för en ekonomi i balans
- Protokollsutdrag - §99 HN Åtgärder för en ekonomi i balans - Hållbarhetsnämnden
- Prislista

Paragrafen är justerad

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Omröstningslista: §113**Ärende:** Åtgärder för en ekonomi i balans - Hållbarhetsnämnden, RS 2023/2549

Omröstningslist(or)

Åtgärder för en ekonomi i balans - Hållbarhetsnämnden

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Alexander Hägg (M), ordförande	X		
Lars Öberg (S), 2:e vice ordförande		X	
Fredric Bergstedt (S), ledamot		X	
Mats Olsson (SD), ledamot	X		
Pia Jansson (M), ledamot	X		
Per Stener Bång (M), ledamot	X		
Petra Modée (V), ledamot		X	
Bernt Larsson (SVG), ledamot	X		
Mohamed-Ali Nefzi (S), ersättare		X	
Katarina Hedberg (S), ersättare		X	
Birgitta Brannestål (SD), ersättare	X		
Lena Schenström (C), ersättare		X	
Bertil Eriksson (KD), ersättare	X		
Resultat	7	6	0